

چکیده

مقدمه: مواردی در دندان پزشکی وجود دارد که با وجود تزریق ماده بی حسی موضعی، دستیابی به یک بی حسی مطلوب جهت کشیدن دندان امکان پذیر نمی باشد و در مواردی هم مواد بی حس کننده معمول برای بیمار منع مصرف دارد. در این شرایط استفاده از طب مکمل نظیر هیپنوتیزم می تواند مطرح شود که هدف از مطالعه حاضر مقایسه اثر هیپنوتیزم و تزریق بی حسی در ایجاد بی حسی موضعی، کنترل اضطراب، خونریزی و درد حین کشیدن دندان بود.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت کارآزمایی بالینی تصادفی شده متقاطع در بخش جراحی دانشکده دندان پزشکی رفسنجان بر روی ۱۶ بیمار شامل ۶ مرد و ۱۰ زن داوطلب واجد شرایط، با متوسط سنی ۲۲ سال انجام گردید. برای هر بیمار، به طور تصادفی، در جلسه اول یک مولر سوم یا تحت بی حسی موضعی یا پس از القاء هیپنوتیزم کشیده شد و یک هفته بعد در جلسه دوم، به روش دیگر مولر سوم سمت مقابل همان فک کشیده شد.

از پرسش نامه The Spielberger State-Trait Anxiety برای تعیین سطح اضطراب بیمار قبل و بعد از کشیدن دندان مولر با تزریق بی حسی و هیپنوتیزم استفاده شد. و برای اندازه گیری میزان درد از VAS (Visual Analogue Scale) استفاده شد.

همچنین برای ارزیابی خونریزی، از بیماران خواسته شد تا پس از جراحی یک گاز مرطوب استریل را به مدت ۳۰ دقیقه گاز بگیرد و ۵، ۱۲، ۲۴ و ۴۸ ساعت پس از جراحی، در صورت وجود خونریزی بیش از نشت مختصر، آن را در جدول علامت گذاری کند. اطلاعات پس از جمع آوری توسط نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۹/۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: تعداد کارپول بی حسی، میزان اضطراب و شدت درد ۵ و ۱۲ ساعت بعد از کشیدن دندان در ایجاد بی حسی تحت تزریق به طور معنی داری بیش از القای بی حسی تحت هیپنوتیزم بود ($P < 0/05$). اما میانگین حداکثر شدت درد حین کشیدن دندان در بی حسی تزریق به طور معنی داری کمتر از القای بی حسی تحت هیپنوتیزم بود ($P < 0/001$). شدت درد در ۲۴ و ۴۸ ساعت بعد از کشیدن دندان و وجود

خونریزی ۵ و ۱۲ ساعت بعد از کشیدن دندان از نظر آماری، و وجود خونریزی در ۲۴ و ۴۸ ساعت بعد از کشیدن دندان از لحاظ بالینی تفاوت معنی داری با یکدیگر نداشتند ($P > 0.05$). همچنین از لحاظ بالینی به نظر رسید موفقیت القای بی حسی در روش هیپنوتیزم کمتر از روش تزریق بی حسی بود

نتیجه‌گیری: مطالعه ما نشان داد که هیپنوتیزم می‌تواند باعث کاهش اضطراب و درد بعد از کار شود.

کلمات کلیدی: کشیدن دندان، هیپنوتیزم، بی حسی موضعی